

KYSELYLOMAKE: FSD3781 EVAN ARVO- JA ASENNETUTKIMUS KEVÄT 2023

QUESTIONNAIRE: FSD3781 EVA SURVEY ON FINNISH VALUES AND ATTITUDES SPRING 2023

Tämä kyselylomake on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

This questionnaire forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the questionnaire is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

Detta frågeformulär utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om frågeformuläret är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

1a. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? 1/3

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Demokratia toimii Suomessa niin hyvin, että puheet kansalaisten huonoista vaikutusmahdollisuuksista ovat vailla pohjaa	☐	☐	☐	☐	☐
Olisi hyvä, jos Suomen puoluekenttä kehittyisi kohti kaksipuoluejärjestelmää (kahden johtavan puolueen järjestelmää, esim. 'porvaripuolue' ja 'vasemmistopuolue')	☐	☐	☐	☐	☐
Presidentin ulkopoliittista valtaa pitäisi vahvistaa, jotta Suomen linjan jatkuvuus voitaisiin turvata	☐	☐	☐	☐	☐
Olen kiinnostunut politiikasta ja seuraan sitä aktiivisesti	☐	☐	☐	☐	☐
Maamme väestön ikääntyminen ja uhkaava vähentyminen edellyttävät ulkomaalaisten Suomeen muuton helpottamista	☐	☐	☐	☐	☐
Verotus maassamme on kohtuullista sillä saatavaan sosiaaliturvaan ja yhteiskunnan palveluihin nähden	☐	☐	☐	☐	☐
Puolueet ovat ajautuneet yhä kauemmas tavallisen ihmisen ongelmista	☐	☐	☐	☐	☐
Suomeen investoitaisiin nykyistä enemmän, jos yrityksiin ja niiden omistajiin kohdistuvia veroja alennettaisiin	☐	☐	☐	☐	☐
Suomalaisilla työpaikoilla lakkoillaan liian paljon, mikä vahingoittaa maamme asemaa kansainvälisillä markkinoilla ja investointien kohteena	☐	☐	☐	☐	☐
On samantekevää mitkä puolueet istuvat kevään eduskuntavaalien jälkeisessä hallituksessa, asiat/harjoitettava politiikka ei siitä muutu	☐	☐	☐	☐	☐
Suomessa pitäisi luopua ns. pääministerivaalikäytännöstä, jonka mukaan vaaleissa eniten kannatusta saaneen puolueen puheenjohtajasta tulee pääministeri	☐	☐	☐	☐	☐
Yrittäjien omasta yhtiöstään nostamien osinkojen verotusta pitäisi kiristää	☐	☐	☐	☐	☐
Suomen kasvava työvoimapula on ratkaistavissa vain ulkomaalaisen työvoiman avulla	☐	☐	☐	☐	☐
Perintöverosta tulisi luopua Suomessa kokonaan	☐	☐	☐	☐	☐
Suomalaisyritysten ei pitäisi toimia maissa, joissa ei ole toimivaa demokratiaa ja ihmisoikeuksia rikotaan	☐	☐	☐	☐	☐
Ulkomaalaisten lisääntyvä työskentely Suomessa toisi maahamme hyödyllisiä kansainvälisiä vaikutteita	☐	☐	☐	☐	☐
Asioiden yksinkertaistaminen, tahallinen vääristely ja suoranainen valehtelu politiikassa ovat yleistyneet	☐	☐	☐	☐	☐
Yhdysvallat toimii maailmanpolitiikassa oikein ja ansaitsee myös suomalaisten tuen	☐	☐	☐	☐	☐
On hyvä asia, että Suomessa porvarilliset puolueet ja vasemmistopuolueet mahtuvat istumaan samassa hallituksessa	☐	☐	☐	☐	☐

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? 2/3

Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
---------------------	-------------------------	--------------	-----------------------	-------------------

Lakko-oikeus on perusoikeus, jota ei saa rajoittaa missään oloissa	☐	☐	☐	☐	☐
Mikään puolue ei aja juuri minulle tärkeitä asioita	☐	☐	☐	☐	☐
Ukraina sopisi tulevaisuudessa hyvin EU:n jäseneksi	☐	☐	☐	☐	☐
Muiden Pohjoismaiden tapaan meilläkin pitäisi tarvittaessa muodostaa vähemmistöhallitus, jota jotkut puolueet ovat ennalta sitoutuneet tukemaan hallituksen ulkopuolelta	☐	☐	☐	☐	☐
Naton jäsenenäkin Suomen kannattaa välttää jyrkkiä kannanottoja kansainvälisiin asioihin, joita jokin maa voi pitää itselleen	☐	☐	☐	☐	☐
Maksaisin henkilökohtaisesti mielelläni nykyistä enemmän veroja	☐	☐	☐	☐	☐
Suomessa käytävä keskustelu maahanmuutosta ei ole riittävän suorapuheista ja ongelmia avoimesti esille tuovaa	☐	☐	☐	☐	☐
Äänestäminen on paras keino vaikuttaa yleisiin asioihin	☐	☐	☐	☐	☐
Pienenä maana Suomen ei pitäisi lähteä mukaan ratkomaan maailman kriisipesäkkeiden ongelmia	☐	☐	☐	☐	☐
Muukalaisvihasta ja rasistisesta puheesta on tullut Suomessa lähes jokapäiväistä	☐	☐	☐	☐	☐
Suomalaisyriyten tulee pyrkiä markkinoille kaikissa niissä maissa, joissa muutkin länsimaiset yritykset toimivat	☐	☐	☐	☐	☐
Osaavien ja koulutettujen ulkomaalaisten muutto Suomeen pitäisi tehdä nykyistä paljon helpommaksi	☐	☐	☐	☐	☐
Vaikka verotus Suomessa kiristyyisikin hieman nykytasoltaan, se ei aiheuttaisi merkittävää haittaa taloudelle ja investoinneille	☐	☐	☐	☐	☐
Vaikka Suomen on osaltaan kannettava vastuuta sodan ja vainon kohteeksi joutuneista pakolaisista, nykyisen suuruinen maahanmuutto on liikaa	☐	☐	☐	☐	☐
Viro koetaan Suomessa läheisemmäksi kuin Ruotsi	☐	☐	☐	☐	☐
Verotuksen kiristämisen sijaan julkisen talouden toimintaa pitäisi tehostaa	☐	☐	☐	☐	☐
Puheet maahanmuuton hyödyistä ovat katteettomia, koska osaajien sijaan Suomeen tulee vain heikosti koulutettuja	☐	☐	☐	☐	☐
Asiat maassamme muuttuisivat paremmiksi suhteellisen nopeastikin, mikäli vain oikeat puolueet ja poliitikot pääsisivät valtaan ja päättämään asioista	☐	☐	☐	☐	☐
On perusteltua, että yrittäjäriski huomioidaan jatkossakin keventävänä tekijänä yrittäjän osinkoverotuksessa	☐	☐	☐	☐	☐

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? 3/3

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Vaaleilla ei ole merkitystä, koska niiden seurauksena eivät asiat muutu	☐	☐	☐	☐	☐
Pääministerin tulisi johtaa Suomen ulkopoliittikkaa presidentin sijaan	☐	☐	☐	☐	☐
Maamme maahanmuuttopolitiikka on liian tiukkaa ja torjuvaa	☐	☐	☐	☐	☐
Ongelmistaan huolimatta Yhdysvallat on länsimaisten arvojen keskeinen puolustaja maailmassa ja Suomellekin tärkeä kumppani	☐	☐	☐	☐	☐

Kaikista kansoista ruotsalaiset ovat meille kaikkein läheisimpiä	☐	☐	☐	☐	☐
Inflaatio ei ole iso ongelma, koska lopulta myös palkat nousevat inflaation myötä	☐	☐	☐	☐	☐
Jos veroja alennettaisiin, olisin valmis luopumaan joistakin valtiolta, hyvinvointialueilta ja kunnilta saamista palveluista	☐	☐	☐	☐	☐
Lakot, joista aiheutuu suurta haittaa ulkopuolisille, pitäisi voida kieltää kokonaan	☐	☐	☐	☐	☐
Maahanmuutosta on Suomen taloudelle enemmän haittaa kuin hyötyä	☐	☐	☐	☐	☐
Nykyinen ulkomaalaislainsäädäntömme on jäänyt ajastaan jälkeen ja kohtelee maahanmuuttajia aivan liian torjuvasti	☐	☐	☐	☐	☐
Turvapaikanhakijat ja työperäinen maahanmuutto ovat kaksi täysin eri asiaa, jotka tulisi pitää tarkoin erillään	☐	☐	☐	☐	☐
Liian suuri osa Suomeen tulevista maahanmuuttajista on pakolaisia	☐	☐	☐	☐	☐
Suomalaisten varuksellinen suhtautuminen ulkomaalaisiin on viisasta varovaisuutta, ei tietämättömyyttä tai rasismia	☐	☐	☐	☐	☐
Suomen pitäisi ottaa rohkeammin kantaa kansainvälisiin asioihin	☐	☐	☐	☐	☐
Suomen ja koko EU:n pitäisi tiukentaa maahanmuuttopolitiikkaansa	☐	☐	☐	☐	☐
Suomen ei pitäisi ottaa kantaa sellaisiin kansainvälisiin kysymyksiin, jotka asettaisivat hyvät suhteemme Yhdysvaltoihin vaakalaudalle	☐	☐	☐	☐	☐
Verotusta pitäisi alentaa, etteivät osaajat ja omistajat muuttaisi pois Suomesta	☐	☐	☐	☐	☐
Tulipa maahanmuuttaja Suomeen mistä syystä hyvänsä, hänelle pitäisi antaa reilut mahdollisuudet päästä kiinni koulutukseen, työllistyä ja tavoitella unelmiaan	☐	☐	☐	☐	☐
Ammattiyhdistysliike käyttää Suomessa lakko-oikeutta nykyisin harkitsevasti ja vastuullisesti	☐	☐	☐	☐	☐

2a. Eduskuntavaalit pidetään huhtikuussa 2023. Kuinka todennäköisesti äänestät näissä vaaleissa?

- Äänestän varmuudella
- Äänestän todennäköisesti
- En todennäköisesti äänestä
- En varmuudella äänestä
- En osaa sanoa

2b. Miten luonnehtisit itseäsi äänestäjänä? Oletko nähdäksesi ensisijaisesti...

- Vakiintunut äänestäjä (jonkin puolueen verratena pysyvä äänestäjä)
- Liikkuva äänestäjä (äänestät eri vaaleissa vaihtelevasti eri puolueita)
- Nukkuva äänestäjä (et yleensä käy lainkaan äänestämässä)
- En osaa tai halua sanoa

2c. Entä kuinka moni maamme nykyisistä puolueista on sellainen, että voisit ajatella äänestäväsi sen ehdokasta tulevissa eduskuntavaaleissa?

- Vain yksi
- Kaksi
- Kolme
- Useampi
- Ei yksikään
- En osaa sanoa

Työperäisen maahanmuuton lisääminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ilmastonmuutoksen torjuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan rahoituksen lisääminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen aseman edistäminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rasismin torjuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pakolaisten maahanmuuton hillitseminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Etnisten vähemmistöjen aseman edistäminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Energiantuotannon lisääminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5a. Keskustelu kevään eduskuntavaalien jälkeisestä hallituspohjasta on voimistumassa. Mitä puoluetta tulevan hallituksen pääministerin tulisi mielestäsi edustaa?

- SDP
- Perussuomalaiset
- Kokoomus
- Keskusta
- Vihreät
- Vasemmistoliitto
- RKP
- Kristillisdemokraatit
- Liike nyt
- En osaa sanoa
- Muu (mikä)

If TRUE, ignore responses '10' of question 'Q5b'

5b. Mitkä muut puolueet haluaisit mukaan hallitukseen? (valitse vähintään kaksi puoluetta)

(10 maximum responses)

- SDP
- Perussuomalaiset
- Kokoomus
- Keskusta
- Vihreät
- Vasemmistoliitto
- RKP
- Kristillisdemokraatit
- Liike nyt
- En osaa sanoa
- En osaa sanoa
- Muu (mikä)

If TRUE, ignore responses '10' of question 'Q5b'

If TRUE, ignore responses '10, 11' of question 'Q5c'

5c. Entä onko jokin tai joitain sellaisia puolueita, jotka mielestäsi pitäisi kaikissa tapauksissa jättää hallituksen ulkopuolelle? (merkitse mahdolliset tällaiset puolueet)

(10 maximum responses)

- SDP
- Perussuomalaiset
- Kokoomus
- Keskusta
- Vihreät
- Vasemmistoliitto
- RKP
- Kristillisdemokraatit
- Liike nyt
- En osaa sanoa

- En osaa sanoa
- En osaa sanoa
- Ei ole mitään sellaisia puolueita
- Muu (mikä)

6. Hyvältä poliittiselta johtajalta edellytetään lukuisia erilaisia ominaisuuksia. Mitkä seuraavista ovat sellaisia, joita aivan erityisesti kaipaisit suomalaisiin poliittisiin johtajiin? (valitse viisi ominaisuutta)

(5 maximum responses)

- Lujuus, määrätietoisuus, voimakastahtoisuus
- Joustavuus, sovittelevuus, varovaisuus
- Julkisuus, kertoo avoimesti ajatuksistaan ja toiminnastaan
- Demokraattisuus, antaa toisten mielipiteille suuren painon
- Itsenäinen, tarvittaessa täysin muista riippumaton päätöksenteko
- Ihmisläheisyys, sosiaalisuus
- Laajakatseisuus, näkee yhteiskunnan kokonaisuutena
- Edustava olemus, tyylikäs, hyvä esiintymiskyky
- Kansainvälisyys, voimakkaasti kansainvälisyyteen suuntautunut
- Rohkea uudistaja, valmis syvälekäyviin muutoksiin
- Moraalisesti korkeat tavoitteet ja toimintatavat
- Johtaa edestä, kantaa vastuun itse
- Osaava, perehtyy asiakysymyksiin ja hallitsee niitä hyvin
- Hyvin verkostoitunut, tuntee muita vaikuttajia ja pitää yhteyttä heihin
- En osaa sanoa

7. Kysymys verotuksesta ja sen muutostarpeista tulee olemaan yksi kevään eduskuntavaalien keskustelunaiheista. Muuttaisitko nykyistä verojärjestelmäämme jollakin tavoin seuraavien veromuotojen osalta? Veroa tulisi...

	Tuntuvasti korottaa	Hieman korottaa	Pitää nykyisellään	Hieman alentaa	Tuntuvasti alentaa	En osaa sanoa
Ansiotulojen (työ- ja eläketulojen) verotus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yhteisöverotus (yritysten tulovero)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pääomatulojen verotus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Perintö- ja lahjaverotus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kiinteistöverotus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Energia- ja polttoaineverotus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Alkoholiverotus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kulutuksen verotus yleensä (yleinen arvonlisäverokanta)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ruuan arvonlisäverotus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kokonaisveroaste eli kerättävät verot kokonaisuudessaan	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Miten seuraavat veropoliittiset väitteet ja uudistusehdotukset vastaavat henkilökohtaista mielipidettäsi?

	Samaa mieltä	Vaikea sanoa	Eri mieltä
Verotus Suomessa on kaiken kaikkiaan liian ankaraa	☐	☐	☐
Suurituloisten kireämpi palkkaverotus (veroprogressio) on nykyisin oikeudenmukaista	☐	☐	☐
Verotuksen kautta tasataan väestöryhmien välisiä toimeentuloeroja liian paljon	☐	☐	☐
Verotuksen painopistettä tulisi siirtää työn verottamisesta kuluttamisen verottamiseen	☐	☐	☐
Verotusta ei tule alentaa, jos se johtaa sosiaaliturvan ja julkisten palveluiden heikkenemiseen	☐	☐	☐
Veronalennukset lisäävät verotuloja, kun taloudellinen toimeliaisuus kasvaisi	☐	☐	☐
Jos joku huippupalkkainen lähtee maastamme hieman	☐	☐	☐

enemmän ansaitakseen, lähteköön vain
Koen oman verotukseni epäoikeudenmukaisen korkeaksi

9. Suomessa on viime aikoina keskusteltu julkisen talouden tasapainottamisesta. Miten sinä henkilökohtaisesti suhtaudut asiaan? Valitse kustakin alla olevista kuudesta väittämäparista (A ja B) se väittämä, kumpi paremmin vastaa omaa näkemystäsi. Anna vastauksesi asteikolla 1-5 (1= Väittämä A vastaa selvästi paremmin, 5= Väittämä B vastaa selvästi paremmin).

	1	2	3	4	5
A: Julkisen talouden nopea velkaantuminen ei ole suuri huoli, sillä tulevat sukupolvet kykenevät kyllä hoitamaan velkaa	☐	☐	☐	☐	☐
A: Jos eläkejärjestelmän rahoitus lähivuosina tiukkenee, on parempi nostaa eläkemaksuja kuin leikata eläke-etuuksia	☐	☐	☐	☐	☐
A: Jos valtion ja kuntien tulot osoittautuvat riittämättömiksi menojen kattamiseen, on parempi korottaa veroja kuin leikata palveluja ja tulonsiirtoja	☐	☐	☐	☐	☐
A: Suomessa valtion, hyvinvointialueiden ja kuntien toiminnassa ei juuri ole tehostamisen varaa, jota voisi hyödyntää	☐	☐	☐	☐	☐
A: Julkisten palveluiden ja toimintojen valikoima on nykyisellään pikemmin liian kapea kuin laaja ja sitä tulisi monipuolistaa	☐	☐	☐	☐	☐
A: Suomessa verotuksessa on yleisesti ottaen vielä kiristämisen varaa	☐	☐	☐	☐	☐

10. Suomessa on pitkään keskusteltu työrauhalainsäädännön uudistamisesta, mikä käytännössä rajoittaisi työntekijöiden lakko-oikeutta nykyisestä. Miten sinä henkilökohtaisesti suhtaudut alla oleviin ehdotuksiin työrauhalainsäädännön muuttamisesta?

	Täysin kohtuullista	Melko kohtuullista	Vaikea sanoa	Melko kohtuutonta	Täysin kohtuutonta
Laittomasta lakosta määrättäviä lakkosakkoja korotettaisiin tuntuvasti nykytasostaan	☐	☐	☐	☐	☐
Poliittisten mielenilmausten järjestäminen työaikana ei olisi sallittua	☐	☐	☐	☐	☐
Laittomaan lakkoon ryhtyneellä työntekijällä olisi henkilökohtainen vahingonkorvausvelvollisuus	☐	☐	☐	☐	☐
Henkeä ja terveyttä turvaava suojelutyövelvoite voitaisiin määrätä myös laillisessa lakossa oleville	☐	☐	☐	☐	☐
Tukilakkojen järjestäminen työaikana ei olisi sallittua	☐	☐	☐	☐	☐

11. Monet asiat vaikuttavat siihen, onko Suomi ulkomaalaiselle houkutteleva muuttokohde. Pyydämme sinua arvioimaan seuraavaksi mainittuja asioita ajatellen, että olisit itse muuttamassa Suomeen, eli maahanmuuttajan näkökulmasta. Ovatko ne Suomessa nykyisin nähdäksesi maahanmuuton vetovoimatekijöitä vai esteitä?

	Vetovoimatekijä	Ei kumpaakaan	Este	En osaa sanoa
Suomen houkuttelevuus maailman maiden joukossa	☐	☐	☐	☐
Ilmasto ja sääolot	☐	☐	☐	☐
Suomalainen koulutusjärjestelmä	☐	☐	☐	☐
Maahanmuuttoviranomaisten käytännöt ja toiminta	☐	☐	☐	☐
Suomalaiset julkiset palvelut ja sosiaalitet	☐	☐	☐	☐
Elintaso ja tulotaso	☐	☐	☐	☐
Elinkustannukset ja verotus	☐	☐	☐	☐

Suomen maantieteellinen sijainti	☐	☐	☐	☐
Yhteiskunnan turvallisuus ja vakaus	☐	☐	☐	☐
Byrokratian määrä	☐	☐	☐	☐
Osaamisen taso ja innovatiivisuus	☐	☐	☐	☐
Kielitaitovaatimukset työpaikoilla	☐	☐	☐	☐
Venäjän läheisyys	☐	☐	☐	☐
Työpaikan löytäminen ja työmarkkinoiden toiminta	☐	☐	☐	☐
Mahdollisuudet edetä tyouralla Suomessa	☐	☐	☐	☐
Suomessa puhutut kielet	☐	☐	☐	☐
Elinympäristön laatu	☐	☐	☐	☐
Vieraiden kulttuurien tuntemus	☐	☐	☐	☐
Puolison työllistymismahdollisuudet	☐	☐	☐	☐
Suomalainen luonto	☐	☐	☐	☐
Kansalaisuuden saannin edellytysten taso	☐	☐	☐	☐
Kantaväestön asenteet maahanmuuttajia kohtaan	☐	☐	☐	☐
Yleinen elämänlaatu	☐	☐	☐	☐
Suomalainen kulttuuri ja elämäntyyli	☐	☐	☐	☐
Työperäisen maahanmuuton sujuvuus	☐	☐	☐	☐
Suomen demokraattisuus ja tasa-arvoisuus	☐	☐	☐	☐

12a. Miten suhtaudut nykyisin maamme Nato-jäsenyyteen?

- Erittäin myönteisesti
 Melko myönteisesti
 Neutraalisti_
 Melko kielteisesti_
 Erittäin kielteisesti_
 En osaa sanoa

12b. Entä kuinka hyvin katsot tuntevasi Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan asioita?

- Erittäin hyvin
 Melko hyvin
 Melko huonosti
 Erittäin huonosti
 En osaa sanoa

13. Miten seuraavien asioiden sinun mielestäsi tulisi painottua Suomen ulkopolitiikassa?

	Nykyistä enemmän	Kuten nykyisin	Nykyistä vähemmän	En osaa sanoa
Suora toiminta toisten valtioiden kanssa järjestöjen ulkopuolellakin	☐	☐	☐	☐
Suhteet Venäjään	☐	☐	☐	☐
Suhteet Yhdysvaltoihin	☐	☐	☐	☐
Suhteet Kiinaan	☐	☐	☐	☐
Yhteistyö Baltian maiden kanssa	☐	☐	☐	☐
Yhteistyö Pohjoismaiden kanssa	☐	☐	☐	☐
Pitävien turvatakuiden hankkiminen	☐	☐	☐	☐
Palaaminen sotilaalliseen liittoutumattomuuteen	☐	☐	☐	☐
Nato-jäsenyyden edistäminen	☐	☐	☐	☐
Vapaan maailmankaupan edistäminen	☐	☐	☐	☐
Oikeudenmukaisen globalisaation edistäminen	☐	☐	☐	☐
Kehitysyhteistyön määrärahojen lisääminen	☐	☐	☐	☐
Suomen kansallisten etujen turvaaminen	☐	☐	☐	☐
Ihmisoikeuksien puolustaminen kaikkialla maailmassa	☐	☐	☐	☐
Kansainvälisten kriisien sovittelu	☐	☐	☐	☐
Osallistuminen sotilaalliseen kriisinhallintaan	☐	☐	☐	☐
Perinteinen rauhanturvaaminen ja siviilikriisinhallinta	☐	☐	☐	☐
Ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjuminen	☐	☐	☐	☐
Itämeren ympäristöongelmien ratkaiseminen	☐	☐	☐	☐
Demokratian puolustaminen kaikkialla maailmassa	☐	☐	☐	☐
Varovaisuus kaikissa kannanotoissa kansainvälisiin asioihin	☐	☐	☐	☐

Taloudellisten siteiden vähentäminen ei-demokraattisten maiden kanssa	☐	☐	☐	☐
Yhteistyö uusien pandemioiden estämiseksi	☐	☐	☐	☐
Taloudellisten siteiden vahvistaminen demokraattisiin maihin	☐	☐	☐	☐
Ruokaturvan ja huoltovarmuuden vahvistaminen	☐	☐	☐	☐

14a. Miten sinä suhtaudut nykyisin maamme EU-jäsenyyteen?

- Erittäin myönteisesti
- Melko myönteisesti
- Neutraalisti
- Melko kielteisesti
- Erittäin kielteisesti
- En osaa sanoa

14b. Entä siihen, että rahayksikkömme vaihdettiin markasta euroksi?

- Erittäin myönteisesti
- Melko myönteisesti
- Neutraalisti
- Melko kielteisesti
- Erittäin kielteisesti
- En osaa sanoa

Kysymme vielä joitakin taustatietoja tulosten tilastollista ryhmittelyä varten. Sukupuoli

- Mies
- Nainen
- Muu

Ikäryhmä

- 18-25 vuotta
- 26-35 vuotta
- 36-45 vuotta
- 46-55 vuotta
- 56-65 vuotta
- Yli 65 vuotta

Asuinkunnan koko

- Alle 4000 asukasta
- 4000-8000 asukasta
- 8000-30 000 asukasta
- 30 000-80 000 asukasta
- Yli 80 000 asukasta

Maakunta, jonka alueella asut

- Uusimaa
- Varsinais-Suomi
- Satakunta
- Häme
- Pirkanmaa
- Päijät-häme
- Kymenlaakso
- Etelä-Karjala
- Etelä-Savo
- Pohjois-Savo
- Pohjois-Karjala
- Keski-Suomi
- Etelä-Pohjanmaa

- Pohjanmaa (Vaasan rann.)
- Keski-Pohjanmaa
- Pohjois-Pohjanmaa
- Kainuu
- Lappi

Nykyinen tai viimeisin työnantajasi.

- Valtio
- Kunta tai kuntayhtymä
- Julkisomisteinen yritys
- Yksityinen (tai oma) yritys
- Järjestö tai yhdistys
- Jokin muu työnantaja
- En ole ollut mukana työelämässä

If T5 Has 1;2;3;4;5;6, Only ask 'T6'

If T5 Has 1;2;3;4;5;6, Only ask 'T7'

Oletko...

- Kokopäivätyössä
- Puolipäivätyössä
- Osa-aikatyössä
- Muu työaikamuoto

Onko työsuhteesi...

- Vakituinen
- Määräaikainen

Millainen peruskoulutus Sinulla on?

- Kansakoulu
- Keski- tai peruskoulu
- Ylioppilastutkinto

Millainen ammatillinen koulutus Sinulla on?

- Ei ammatillista koulutusta
- Ammattikurssi, muu lyhyt ammattikoulutus
- Ammattikoulu
- Opistotasoinen ammattikoulutus
- Ammattikorkeakoulututkinto
- Yliopisto- tai korkeakoulututkinto

Ammattiryhmä, johon katsot lähinnä kuuluvasi.

- Johtavassa asemassa toisen palveluksessa
- Ylempi toimihenkilö
- Alempi toimihenkilö
- Työntekijä
- Yrittäjä tai yksityinen ammatinharjoittaja
- Maatalousyrittäjä
- Opiskelija
- Eläkeläinen
- Kotiäiti/koti-isä
- Työtön
- Muu

Toimiala, jolla työskentelet tai viimeksi työskentelit.

- Maa- ja metsätalous
- Teollisuus ja rakennustoiminta
- Yksityiset palvelut
- Julkiset palvelut
- En ole ollut mukana työelämässä

Kuulutko johonkin ammatilliseen keskusjärjestöön?

- En kuulu
- Kyllä

If T12 Has 2, Only ask 'T12b'

Mihin kuulut...

- SAK
- STTK
- Akava
- MTK

Jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt, minkä puolueen ehdokasta äänestäisit?

- SDP
- Perussuomalaiset
- Kokoomus
- Keskusta
- Vihreät
- Vasemmistoliitto
- RKP
- Kristillisdemokraatit
- Liike Nyt
- Jokin muu puolue tai ryhmittymä
- En äänestäisi lainkaan
- En osaa sanoa
- En halua sanoa

Mihin yhteiskuntaluokkaan katsot lähinnä kuuluvasi?

- Työväenluokkaan
- Alempaan keskiluokkaan
- Keskiluokkaan
- Ylempään keskiluokkaan
- Yläluokkaan
- En katso kuuluvani mihinkään luokkaan

Mikä on äidinkielesi?

- Suomi
- Ruotsi
- Muu

**KOMMENTTEJA? Seuraavaan voit kirjoittaa mitä tahansa näkemyksiäsi maamme asioista tai tästä tutkimuksesta. Kaikki mielipiteet ovat tervetulleita ja arvokkaita!
KIITOKSET VAIVANNÄÖSTÄ!**